

Llegeix amb atenció el text següent i respon les preguntes de més avall.

Direcció: Daniel Benmayor.

País: Espanya.

Any: 2010.

Gènere: drama històric.

Durada: 97 minuts.

Intèrprets: Juan José Ballesta, Vincent Perez, Santi Millán, Astrid Bergès-Frisbey, Nicolas Giraud, Moussa Maaskri, Jérôme Le Banner, Francesc Albiol, Blai Llopis, Cristina Cervià, Marcel Borrás, Albert Vidal, Justin Blanckaert.

Guió: Jordi Gasull i Patxi Amezcua, a partir d'un relat de Jordi Gasull.

Producció: Edmon Roch, Jordi Gasull i Victoria Borrás.

Fotografia: Juanmi Azpiroz.

Direcció artística: Antxon Gómez.

Música: Xavier Capellas.

Vestuari: Ariadna Papió.

Maquillatge: Caitlin Acheson.

Perruqueria: Amparo Sánchez.

Muntatge: Marc Soria.

Sinopsi

Els primers anys del segle XIX, l'àliga imperial napoleònica ha estès les urpes per tot Europa. La màquina de guerra més coneguda fins aquest moment encara no coneix la derrota. Un jove, però, fa escac a tot un imperi i ofereix una esclatxa d'esperança i un crit de llibertat a tots els pobles oprimits en liderar la primera derrota de l'exèrcit francès al pas del Bruc, amb el so del seu timbal que ressona a les muntanyes de Montserrat.

Napoleó Bonaparte, el líder militar més important de la història, dicta una ordre implacable quan s'assabenta de la notícia: «Caceu-lo i talleu-li el cap». Però un heroi... no es rendeix mai. Napoleó encarrega la missió a sis mercenaris que han viscut centenars de batalles. Primer, assassinen els éssers estimats del jove, conegut com a *Bruc*, per l'escenari on té lloc la batalla que perd l'exèrcit napoleònic, i, després, el persegueixen pels racons més amagats i màgics de la muntanya sagrada de Montserrat.

El timbaler del Bruc ha de lluitar sol per sobreviure i venjar la família. És així que es converteix en un símbol de llibertat i esperança per al seu país, que veu en la figura del jove un heroi que ha aconseguit el que ningú no havia aconseguit mai abans: derrotar l'exèrcit invencible de Napoleó Bonaparte.

La llegenda

El juny de 1808 una columna francesa formada per 3 800 homes va sortir de Barcelona cap a Manresa; per arribar a la destinació, per força, havien de travessar el pas del Bruc. La presència inesperada d'un exèrcit regular i el repic de campanes que convocava a sometent van fer suposar als soldats francesos que hi havia unes forces molt superiors a les que en realitat hi havia i van recular, amb 300 baixes. La victòria popular, la primera des de la invasió francesa, va desvetllar l'esperit de resistència.

I llavors va néixer la llegenda que la victòria havia estat obra d'un exèrcit integrat exclusivament per gent del poble i de la confusió que va crear l'eco del timbal del Bruc, que va fer suposar als francesos que s'enfrontaven a un exèrcit important.

Informació extreta de les webs www.cinemacatala.net/PelliculesPublic2.php?id=523 i www.enciclopedia.cat

1 Fes un resum de la informació que es dona a la fitxa sobre l'argument del film *Bruc*.

.....
 .....

2 Agafa com a model el text de dalt i elabora en un full a part la fitxa d'una pel·lícula que hagas vist fa poc.

Llegeix atentament el text següent i respon les preguntes de més avall.

Jacint Verdaguer i Santaló va néixer a Folgueroles el 17 de maig de 1845 i va morir a Vallvidrera el 10 de juny de 1902. Escriptor romàntic i figura cabdal de la Renaixença, amb la seva obra va establir les bases de la literatura catalana moderna.

La Casa Museu Verdaguer és un dels museus literaris més antics de Catalunya i va obrir les portes —en ple franquisme, l'any 1967— impulsat per la societat civil, especialment pels Amics de Verdaguer. La Casa Museu forma part de la casa familiar on el poeta va viure els primers anys de la seva vida. Situada en un carrer de velles llambordes, és un edifici relativament petit, típic de les construccions de poble del segle XVII, i està ambientada a mitjan segle XIX. A la planta baixa el visitant segueix les etapes de la vida i l'obra del poeta. Les cambres del primer pis reproduïxen elements de la vida quotidiana d'un poblet de l'època, i al dalt més alt es pot visitar l'exposició temporal i visionar un suggeridor audiovisual sobre la dramàtica trajectòria de l'autor.

Adreça

Casa Museu Verdaguer
Carrer Major, 7
08519 Folgueroles

Informació i reserves

Telèfon i fax: (+34) 938 122 157
Correu electrònic: info@verdagner.cat.

Horaris

De dimarts a diumenge, de 10.00 a 13.30 hores. Dilluns no festius, tancat.

Dimarts, de 17.00 a 19.00 hores.

Dissabte, de 17.00 a 19.00 hores (de l'1 d'abril a l'1 de novembre).

Obert tot l'any excepte els dies 25 i 26 de desembre i l'1 de gener.

Les visites concertades tenen un horari més ampli.

Tarifes

General: 3 € per persona.

Reduïda: 2,50 € per persona.

Suggeriment per a grups: visita a la Casa Museu i breu recital de poesia a l'església, 4.00 €.

Gratuit per a:

Visitants individuals menors de dotze anys, persones que estiguin a l'atur, persones que tinguin el carnet de l'ICOM, socis dels Amics de Verdaguer i socis de la Societat Verdaguer.

Entrada reduïda:

Carnet de jubilat, discapacitats, grups escolars i esplais, docents, membres de l'Associació de Museòlegs.

Entrada 2 x 1:

Amb l'acreditació de: *El 9 Nou*, Carnet Jove, TR3SC i Òmnium Cultural.

- 1 Quins dies de la setmana no es pot visitar la Casa Museu?
  - a. Els dilluns.
  - b. Els dilluns i els dissabtes entre l'1 de novembre i l'1 d'abril.
  - c. Els dilluns, alguns dissabtes de l'any i altres dies festius.
- 2 Quant costa l'entrada per als escolars?
  - a. Si hi van sols, 2,5 euros, l'entrada reduïda.
  - b. Si hi van en grup, 2,5 euros, l'entrada reduïda.
  - c. Tant si hi van sols com si hi van en grup, l'entrada és gratuïta.
- 3 Que és el *dalt* d'una casa?
  - a. La part de la façana que se situa just per sota la teulada.
  - b. La part més alta de la casa.
  - c. La part de sobre de la teulada.
- 4 Explica com és l'edifici on s'ubica la Casa Museu Verdaguer.

- 5 Escriu un correu electrònic per reservar una visita a la Casa Museu Verdaguer (indica quantes persones hi anireu, el dia que hi voleu anar, l'hora...). Recorda que un correu electrònic té les mateixes parts que una carta personal: salutació, cos i comiat.

1 Llegeix aquest fragment d'una cançó de Lax'n Busto i respon les preguntes.

Llença't

Caus a terra molt avall,
creus que no te'n sortiràs,
però amb els mesos t'adones
que tornes a començar.
I a força de molt de caure
i de tornar-te aixecar
veus que les coses no canvien
però ja no ets qui eres abans.
Doncs he estat ja cinc o sis
i sóc el que ara vull,
no vull pensar en el que arribarà demà!

Llença't, cada instant és únic,
no es repetirà,
sento que el cor ja no para de bategar
i diu que em llençi,
que no pensi en tot el que vindrà,
que un llapis mai no dibuixa sense una mà.

2 Relaciona cadascuna de les expressions que apareixen en la cançó (columna esquerra) amb el significat adient (columna dreta).

- Tornar a començar. Cal aprofitar les oportunitats.
- Ja no ets qui eres abans. Allò que passarà en el futur.
- Llença't, cada instant és únic. Madurar, acumular experiències.
- El que vindrà. Superar una situació complicada.

3 Què vol dir l'expressió «un llapis mai no dibuixa sense una mà»?

- Que si volem fer un bon dibuix, hi hem de dedicar tots els esforços possibles.
- Que si volem que ens passin coses a la vida, hem d'actuar.
- Que si volem saber què passarà en el futur, primer hem de fer-ne un dibuix.

4 Explica breument de què parla la cançó *Llença't*.

.....
.....
.....
.....
.....

5 Cerca informació sobre l'expressió llatina *Carpe diem*, explica breument què significa i relaciona-la amb la lletra d'aquesta cançó de Lax'n Busto.

.....
.....
.....
.....

1 Llegeix aquesta pàgina del web de la Biblioteca de Catalunya i respon les preguntes.

Adopta un llibre

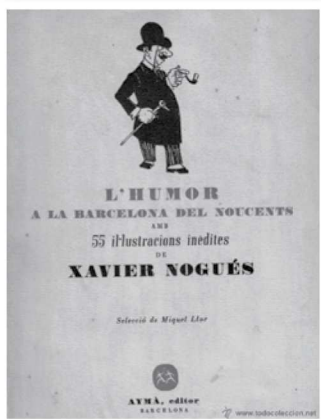
Si adoptes un document faràs possible que torni a estar en bon estat i s'allargui la seva vida. Alguns documents s'han de restaurar, relligar, netejar... Es tracta de petites intervencions, i d'altres actuacions són més costoses. Adopta un llibre, la biblioteca és cosa de tots!

Podràs practicar una deducció del 25% sobre l'import de l'aportació en la quota de l'impost personal sobre la renda de les persones físiques (Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge).

Llista de títols adoptats

Lista de títols per a adoptar:

24 Documents trobats

Cost: 80 €

L'Humor a la Barcelona del Noucents

Autor: Il·lustracions inèdites de Xavier Nogués ; selecció de Miquel Llor; preàmbul de Francesc Pujols

Barcelona: Aymà, 1949. Fons August Matons. Exemplar lletra M de la tirada de 20 exemplars en paper Plantin

www.bnc.cat/Coneix-nos/Ajuda-nos/Adopta-un-llibre (text adaptat)

- 2** En el text, *petites intervencions* equival a:
- Altres actuacions.
  - Adoptar un llibre.
  - Restaurar, relligar, netejar.
- 3** Indica quin és el sinònim de *relligar*.
- Enquadernar.
  - Reparar.
  - Recuperar.
- 4** Quin recurs retòric s'utilitza en aquest anunci, especialment en el títol?
- Una metàfora.
  - Una personificació.
  - Una comparació o símil.
- 5** Quina classe d'accent porta *són*?
- Un accent agut.
  - Un accent diacrític.
  - Ambdós.
- 6** En la paraula *aportació* trobem:
- Un hiat.
  - Un diftong.
  - Un accent diacrític.
- 7** La informació que se'ns dona del llibre adoptat és:
- Cost, títol, autor/s, lloc i any d'edició, fons (o secció de la biblioteca), altres.
  - Títol, autor/s, lloc d'edició, fons (o secció de la biblioteca), altres.
- 8** Adoptar un llibre, segons el que has vist, és com ser el mecenes d'un llibre? Explica-ho.

.....

.....

.....

.....

1 Llegeix atentament el text següent i respon les preguntes de més avall.

Fa més de vint anys, a finals de la dècada del 1980, es va trobar el crani d'un narval beluga a la part occidental de Groenlàndia. Aleshores es va pensar que pertanyia a una balena. Però d'un temps ençà, la troballa d'exemplars fruit d'un encreuament d'espècies ha augmentat molt. La hibridació és més que una possibilitat teòrica i el retrocés del gel al pol nord sembla que l'està impulsant fatalment.

Els científics alerten que hi ha almenys 22 espècies de mamífers que corren el risc d'hibridació, 14 de les quals figuren a les llistes d'espècies en perill d'extinció. Els experts han subratllat que el problema és que el fenomen es dona sobretot en espècies que no tenen assegurada la continuïtat a causa del canvi climàtic. Per això, l'extinció d'aquestes espècies es podria precipitar mitjançant la hibridació.

El treball dirigit pel professor Brendan Kelly, de l'Administració Nacional Oceànica i Atmosfèrica dels Estats Units, i publicat per *Nature*, constata la troballa d'un híbrid d'ós polar i d'un cosí llunyà seu, el *grizzly*, i diu que són nombrosos els casos registrats en marsopes i foques. A més, assenyala que la hibridació d'espècies augmenta a mesura que es retira el gel de les zones properes al pol nord.

Els experts calculen que a finals del segle ja no hi haurà gel durant l'estiu a l'oceà Àrtic, fet que suposarà, per exemple, que els óssos polars hauran de passar més temps al territori dels óssos bruns, i això en propiciarà l'aparellament.

Les foques i les balenes, que actualment viuen en oceans diferents, separats pel gel, compartiran aviat les mateixes aigües septentrionals, de manera que poblacions aïllades entraran en contacte i s'aparellaran amb altres espècies. És per això que els científics pensen que aquests encreuaments en podrien causar l'extinció i alerten que queda poc temps per actuar. Però, aquest amor híbrid pot donar lloc a l'aparició de noves espècies?

www.3cat24.cat.

2 Quantes espècies que corren el perill d'hibridar-se també estan en perill d'extinció?

3 De quines espècies ja s'han detectat hibridacions? I de quines espècies es preveu que n'hi haurà?

4 A partir de quin moment no hi haurà gel a l'oceà Àrtic?

5 Proposa un titular i un parell de subtítols per a la notícia.

6 Aquesta notícia ha estat recollida d'Internet, concretament, del web de notícies 3cat24.cat, que ofereix als internautes la possibilitat que expressin la seva opinió amb comentaris sobre les notícies que publica. Torna a llegir el text i exposa'n una opinió.

USUARI

.....

.....

.....

CORREU ELECTRÒNIC

COMENTARI (màxim 200 paraules)

Llegeix atentament el text següent i respon les preguntes de més avall.

Vol + hotel a París

Avió, trasllats de l'aeroport a l'hotel i tres nits a l'Hotel Concord du Louvre

(<http://parishoteldulouvre.hyatt.com/en/hotel/home.html>), de 4 estrelles, situat al cor de la capital francesa.

Preu per persona: 435 euros (+ taxes d'aeroport).

Sortides: cada dia, de dilluns a diumenge, fins al 19 de setembre.

Programa

Dia 1

Vol Barcelona-París (aeroport Charles de Gaulle).

(Consulteu a l'agència de viatges l'opció de sortir des d'altres aeroports.)

Traslats aeroport-hotel.

Arribada i allotjament a l'hotel.

Dies 1-4

Estada a París.

Possibilitat de reservar les entrades per a visitar els museus i els llocs d'interès de la ciutat.

Dia 4

Traslats hotel-aeroport.

Vol París-Barcelona.

Possibilitat d'ampliar l'estada a París en el moment de reservar el viatge.

- 1 Quant costa el viatge?
  - a. 435 euros; preu subjecte a modificacions.
  - b. 435 euros.
  - c. 435 euros, més les taxes d'aeroport.
- 2 Què inclou el preu?
  - a. L'avió d'anada i tornada, els trasllats, tres nits d'hotel i les entrades dels museus i els llocs d'interès.
  - b. L'avió d'anada i tornada, els trasllats i tres nits d'hotel.
  - c. L'avió d'anada i tornada i tres nits d'hotel.
- 3 Quins dies es poden escollir com a data de sortida?
  - a. Qualsevol dia de l'any.
  - b. Qualsevol dia, fins al 19 de setembre.
  - c. Qualsevol dia, de dilluns a divendres, fins al 19 de setembre.
- 4 Es pot reservar un viatge de més dies?
  - a. Sí.
  - b. No.
  - c. Sí, però s'ha de fer una sol·licitud amb tres mesos d'antelació.
- 5 El viatge inclou l'entrada de museus i llocs d'interès?
  - a. Sí.
  - b. El text no especifica aquesta qüestió.
  - c. No, però hi ha l'opció de reservar-les a part.
- 6 Escriu en el teu quadern una redacció sobre un viatge o una excursió que hagi fet darrerament.

— Un cop hagi escrit el text, llegeix-lo en veu alta davant de la classe per compartir les experiències entre tots.

Llegeix atentament el poema següent (fragment) i respon les preguntes de més avall.

Ítaca

Quan surts per fer el viatge cap a Ítaca,
has de pregar que el camí sigui llarg,
ple d'aventures, ple de coneixences.
Els Lestrígons i els Ciclops,
l'aïrat Posidó, no te n'esfereixis:
són coses que en el teu camí no trobaràs,
no, mai, si el pensament se't manté alt, si una
emoció escollida
et toca l'esperit i el cos alhora.

[...]

Sempre tingues al cor la idea d'Ítaca.
Has d'arribar-hi, és el teu destí.
Però no forçis gens la travessia.
És preferible que duri molts anys
i que ja siguis vell quan fondegis a l'illa,
ric de tot el que hauràs guanyat fent el camí,
sense esperar que t'hagi de dar riqueses Ítaca.

[...]

I si la trobes pobra, no és que Ítaca t'hagi enganyat.
Savi com bé t'has fet, amb tanta experiència,
ja hauràs pogut comprendre què volen dir les Ítaques.

Poema de Kostandinos Kavafis, traduït per Carles Riba.

- 1 Els Lestrígons, els Ciclops i Posidó són personatges de la mitologia grega que encarnen valors més aviat...
  - positius.
  - neutres.
  - negatius.

- 2 Que aquests personatges (símbol de les pors que ens tenallen) apareguin en les nostres vides depèn...
  - de l'èxit professional.
  - de la nostra pròpia voluntat.
  - de les circumstàncies.

- 3 Després del viatge de retorn a Ítaca, el navegant arriba...
  - enriquit per l'experiència.
  - empobrit i fracassat.
  - amb ganes d'iniciar una altra aventura.

- 4 On és Ítaca? Existeix realment aquest lloc? Cerca informació a Internet sobre aquest indret. Amb quina famosa obra literària de la Grècia clàssica està relacionada Ítaca?

.....

.....

.....

.....

.....

- 5 El poema anterior tracta un dels temes clàssics de la poesia: el retorn a la pàtria, el retorn a casa. Redacta en el teu quadern un text narratiu explicant què passa en el poema i no t'oblidis de la idea sobre la vida que hi transmet l'autor.

1 Observa aquest cartell d'una campanya de normalització lingüística i respon.

2 Qui fa aquesta campanya?

- Una acadèmia d'idiomes.
- La Universitat de València.
- La Generalitat de Catalunya.

3 Què vol fomentar?

- La igualtat lingüística entre idiomes.
- La diversitat lingüística.
- L'amabilitat dels estudiants.

4 Dir que la nostra llengua té diversos accents vol dir...

- Que té accents aguts i greus.
- Que té diverses pronúncies.
- Que té diversos dialectes.

5 *T'estime, t'estimo, t'estim* són les mateixes formes verbals en:

- Valencià, central, balear.
- Central, balear, valencià.
- Lleidatà, central, balear.

6 El mot *també* és:

- Una preposició.
- Un adverbi d'afirmació.
- Un adverbi de quantitat.

7 A la paraula *igualtat* hi ha:

- Un hiat.
- Un diftong decreixent.
- Un diftong creixent.

8 Que el català tingui dialectes és una excepció en el món de les llengües? Explica-ho.

.....

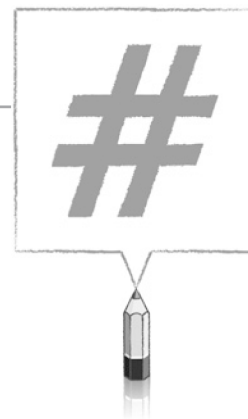
.....

.....

.....

Llegeix atentament el text següent i respon les preguntes de més avall.

Twitter, 140 caràcters molt perillosos

A hores d'ara, pràcticament tothom coneix el Twitter, la plataforma de *microblogging* per excel·lència. Es diu *microblogging* perquè permet un màxim de 140 caràcters per cada intervenció.

Aquesta limitació de caràcters és un dels problemes a què normalment ens enfrontem tots els usuaris del Twitter. Això obliga moltes vegades a sintetitzar les nostres intervencions, la qual cosa pot donar lloc a males interpretacions del contingut dels tweets (missatges enviats al Twitter). Aquest és un dels perills més grans del Twitter, ja que aquesta limitació, en un món virtual en què no hi ha contacte físic [...], crea més d'un maldecap i pot arribar a provocar enuigs monumentals, o crítiques per una lectura incorrecta dels continguts exposats.

Si ens limitem a usar el Twitter només per a comunicar fets, que no tinguin connotacions subjectives, incorporem saviesa al món virtual, normalment, mitjançant enllaços que ens aporten una informació més àmplia (ara mateix, és molt habitual incorporar adreces web comprimides en la majoria d'intervencions que fem al Twitter).

En canvi, quan expressem opinions personals o tractem temes polèmics, ens trobem respostes moltes de les quals, a causa de la limitació dels caràcters, arriben a ser bastant ofensives i, fins i tot, arriben a fregar la mala educació. Això no es deu normalment a la mala fe de la persona que respon, es deu més aviat al fet que un diàleg, asíncron i limitat pel que fa a les paraules per intervenció, pot arribar a fer una sensació de conversa en un bar de la taverna més fosca a altes hores de la matinada.

Simplement, una petita reflexió, per a la qual he necessitat una mica més de 140 caràcters.

www.xarxatic.com

- 1 Què és el Twitter?
  - a. Una pàgina web.
  - b. Una marca comercial.
  - c. Una xarxa social.
- 2 Què significa que el Twitter és una plataforma de *microblogging*?
  - a. Que el Twitter aplega els blocs d'arreu del món.
  - b. Que permet fer comentaris, exposar opinions, amb una limitació d'espai.
  - c. Que el Twitter aplega blocs d'arreu del món i n'escurça els comentaris.
- 3 Què és un tweet?
  - a. Un comentari objectiu d'un usuari del Twitter.
  - b. Una intervenció d'un usuari del Twitter.
  - c. Un comentari subjectiu d'un usuari del Twitter.
- 4 Quin és el perill del Twitter?
  - a. Que els comentaris, com que són curts, es mal interpretin.
  - b. Que els comentaris, com que són curts, es perdin.
  - c. Que els comentaris, com que són curts, s'hagin de complementar amb articles en un blog a part.
- 5 Cerca informació sobre el Twitter a Internet i explica'n breument el funcionament.

.....

.....

.....
- 6 En la cerca anterior, has trobat com es refereixen els usuaris catalans als missatges que publiquen al Twitter (*tweets*, en anglès)? Si no has trobat cap mot equivalent, cerca *tweet* al diccionari anglès-català i proposa'n una traducció.
- 7 Proposa paraules o expressions sinònimes dels mots següents, tenint en compte el context en què apareixen en el text: *intervenció*, *polèmic*, *subjectiu*, *asíncron*.

.....

.....
- 8 Elabora un comentari, amb opinió personal, semblant al del text de l'exercici, sobre una altra xarxa social que coneguis, com ara Facebook o MySpace. Cerca'n un element que sigui un punt feble, com la limitació d'espai de Twitter que planteja el text, i elabora el comentari a partir d'aquí. Escriu-lo al teu quadern.

Llegeix atentament el text següent i respon les preguntes de més avall.

[...] L'escriptor i antropòleg Albert Sánchez Piñol (Barcelona, 1965) situa en una illa minúscula *La pell freda*, la seva primera incursió en la novel·la. Es tracta d'un llibre estrany que funciona com a novel·la d'aventures i acció, però també com una reflexió sobre la por envers l'altre.

L'excusa és senzilla: un antic activista republicà irlandès desembarca en una illa suposadament deserta per recollir dades meteorològiques durant un any.

Allí troba un altre home, aparentment guillat, que viu en un far. Però el perill més gran que trobarà l'irlandès són unes inquietants bèsties aquàtiques que apareixen a l'illa amb les primeres ombres i desapareixen amb l'alba. Els dos homes s'uneixen per fer un front comú i es fortifiquen al far. A mesura que avança la novel·la, «el conflicte real es trasllada de l'exterior a l'interior».

Des de l'òptica de l'antropòleg, l'autor s'ha plantejat parlar «de com es generen els conflictes i com es poden solucionar». [...]

Joc de miralls

Segons el parer de l'escriptor, «l'enemic només existeix en la mirada que nosaltres dirigim a l'altre». I és en aquest sentit que es comprèn l'origen de l'oficial meteoròleg en aquesta novel·la que funciona com un joc de miralls: «Els espais de la novel·la són metafòrics, però també la biografia del protagonista. Ell acaba de sortir d'una illa que volia alliberar i arriba a una altra illa en la qual lluita contra els éssers que hi vivien abans que ell hi arribés».

www.elpais.com [Text adaptat]

1 Quines dades biogràfiques d'Albert Sánchez Piñol inclou el text?

.....

2 Quin és l'argument de la novel·la?

.....
 .....

3 Quina és la idea que vol transmetre l'autor?

.....
 .....

4 De quin gènere és la novel·la?

.....

5 Escribeu un sinònim i un antònim per a cadascun d'aquests mots, tenint en compte el context en què apareixen en el text.

	Sinònims	Antònims
Minúscula	.....	.....
Freda	.....	.....
Acció	.....	.....
Senzilla	.....	.....
Inquietant	.....	.....
Solucionar	.....	.....
Alliberar	.....	.....

6 Llegiu a classe en veu alta alguns fragments de *La pell freda*.

- El professor o la professora ha de determinar quin fragment ha de llegir cada alumne.
- Un cop t'han assignat el text, llegeix-lo diverses vegades en silenci, per familiaritzar-t'hi.
- Quan et toqui llegir, fes-ho de manera clara i expressiva.

Llegeix atentament el text següent i respon les preguntes de més avall.

La Ruta del Cister

Els monestirs de Santes Creus, Santa Maria de Vallbona i Poblet constitueixen els punts vertebradors de la Ruta del Cister, una proposta que obre les portes a la gastronomia, l'artesanía, el patrimoni cultural i històric, les tradicions i els paratges naturals de les viles i pobles que s'escampen pel territori de l'Alt Camp, l'Urgell i la Conca de Barberà. A més, el viatger pot gaudir d'una gran diversitat d'activitats, com ara enoturisme, esports de muntanya i d'aventura i visites guiades.

Fundats al segle XII, els tres monestirs, que durant més de 300 anys van esdevenir els panteons oficials dels reis de la Corona d'Aragó, constitueixen un element clau per entendre els orígens i l'evolució del Cister a Catalunya.

El Cister

L'orde del Cister va néixer a Cîteaux, a la regió de Borgonya, a França, com a reforma de l'orde benedictí i amb l'objectiu de seguir de manera més estricta la regla de sant Benet, que rebutja tot allò que és superflu. Així, el Cister neix com a contraposició a la riquesa i el refinament que havien adquirit certs monestirs, i recupera la figura del monjo com a persona dedicada a l'oració, el treball i l'acolliment dels pelegrins. És per això que els monestirs cistercencs destaquen per la simplicitat i la sobrietat de l'arquitectura i els ornaments.

1 Indica si les afirmacions següents són vertaderes (V) o falses (F):

	V	F
a. La Ruta del Cister consisteix en una visita guiada a tres monestirs.	☐	☐
b. L'itinerari permet conèixer les comarques de l'Alt Camp, l'Urgell i la Conca de Barberà.	☐	☐
c. Els tres monestirs es van construir durant el segle XIII.	☐	☐
d. El Cister és un moviment que va néixer a Catalunya durant el segle XII.	☐	☐
e. Els viatgers que escullin la Ruta del Cister coneixeran la gastronomia, el patrimoni cultural i històric i els paratges naturals de les tres comarques.	☐	☐
f. El Cister, que destaca per la simplicitat de l'arquitectura, mostra un gust especial per la riquesa i els ornaments.	☐	☐
- Reescriu les afirmacions falses de manera que esdevinguin vertaderes.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2 Assenyala la resposta més exacta de les següents. L'objectiu del text és:

- Fer publicitat de la Ruta del Cister.
- Informar de les activitats que el viatger pot dur a terme a les comarques de l'Alt Camp, l'Urgell i la Conca de Barberà.
- Promocionar la Ruta del Cister i la resta d'activitats i visites d'interès que es poden dur a terme a l'Alt Camp, l'Urgell i la Conca de Barberà.

3 Redacta al teu quadern un text expositiu sobre una ruta cultural o un itinerari de natura que hagin fet fa poc, o que t'agradaria fer. Enumera'n els elements d'interès patrimonial, cultural i històric, el tipus d'activitats que s'hi poden dur a terme, els llocs d'interès i tot allò que, segons el teu criteri, fa que la ruta o l'itinerari sigui interessant.

1 Observa aquest cartell del Saló del Còmic i respon les preguntes.

@ <http://ficomic.com/cartells-salo-comic.cfm>

2 Quan i on té lloc el Saló del Còmic? Quin és el seu àmbit? Qui l'organitza?

.....
.....

3 Fixa't en el quantificador: de quin tipus és? Què ens indica? Escribeu-lo amb lletres.

.....

4 El cartell ens dóna accés a informació electrònica. Com?

- Amb Facebook   Amb Twitter   Amb el codi QR.

5 Quina o quines funcions del llenguatge predominen en aquest cartell? Explica-ho.

.....
.....
.....

6 Per què creus que s'ha triat aquest monument de Barcelona per al cartell del Saló del Còmic? Podrien triar-se d'altres? Fes la teva proposta.

.....
.....
.....
.....

1 Llegeix amb atenció el text següent i respon les preguntes.

Per una alimentació responsable

Segons l'Organització Mundial de la Salut, el 80% de les malalties actuals estan relacionades amb una mala nutrició. Per això hem de mentalitzar-nos d'una vegada per sempre que la nostra alimentació és determinant per a la nostra salut.

Els nutrients que el nostre organisme necessita per desenvolupar-se adequadament no es troben en qualsevol tipus d'aliment, i per això els nutricionistes diuen que menjar no és el mateix que nodrir-se. Per aquest motiu, i de tant en tant, val la pena que pensem i valorem què mengem i com ho mengem. Ens adonarem llavors de les inèrcies que ens porten a cometre petits o grans errors en la nostra alimentació quotidiana i que, segurament, d'una manera o d'una altra, ja estan afectant la nostra salut.

Alimentar-nos de manera conscient, amb productes naturals, de proximitat, frescos i sense additius; cuinar els ingredients de la manera més adequada per preservar-ne al màxim les propietats nutricionals, i, finalment, menjar amb calma, assaborint els aliments i gaudint del plat i de l'experiència, són les claus que ens ajuden a millorar la nostra salut i són també el punt de partida d'una alimentació responsable.

Joan Roca, *Cuina amb Joan Roca*. Ed. Planeta [Text adaptat]

2 Quin tipus de text és? Justifica-ho.

- a) expositiu
- b) argumentatiu
- c) persuasiu
- d) els dos darrers alhora

.....

.....

3 Explica quina és l'estructura de l'expressió «Per una alimentació responsable». Per fer-ho, tingues en compte la tipologia textual a la qual pertany.

.....

.....

4 Segons el que diu el cuiner Joan Roca, quina és la diferència entre menjar i nodrir-se? Explica-ho com si haguessis d'incorporar aquestes dues paraules al diccionari.

.....

.....

5 Fes un esquema del que s'explica al tercer paràgraf del text.

6 Entre les definicions següents, tria la que es correspongui amb la paraula *nutrient* del text.

- a) Producte natural o elaborat que proporciona als éssers vius energia, substàncies formadores de les estructures de l'organisme i els compostos químics indispensables per al bon funcionament o la regulació dels mecanismes vitals.
- b) Substància útil per al metabolisme, que es troba en els aliments i és incorporada a l'organisme per mitjà de la digestió.
- c) Agregat d'àtoms, enllaçats entre ells químicament, que és elèctricament neutre.

7 Escull el sinònim correcte de la paraula *inèrcies*.

- a) rutines   b) contradiccions   c) precipitacions

8 Fes el mateix amb la paraula del text *determinant*.

- a) insignificant   b) sorprenent   c) decisiva

9 Explica amb les teves paraules què vol dir l'expressió «productes de proximitat».

.....
 .....

10 Busca en el text una paraula amb un prefix i una altra amb un sufix. Després, pensa dues paraules més que tinguin el mateix prefix i el mateix sufix.

.....
 .....

11 Al text hi ha una perífrasi verbal. Identifica-la i digues de quin tipus és.

.....

12 Escribeu el temps verbal de *mengem*. De quin temps es tracta?

.....

13 Escribeu el gerundi i el participi de l'infinitiu *cometre*.

.....

14 Les sigles de l'Organització Mundial de la Salut són OMS. Cita un parell de sigles més que coneguis i digues què signifiquen.

.....

15 En l'expressió «gaudint del plat» s'ha produït un canvi en el significat d'una de les paraules. Quin? Com s'anomena aquest canvi de significat?

- a) metàfora   b) metonímia   c) eufemisme

16 Relaciona les paraules del text (columna esquerra) amb la categoria gramatical a la qual pertanyen (columna dreta).

actuals	conjunció
amb	nom
una	verb
nostra	pronom feble
qualsevol	article indefinit
i	adjectiu
nutricionistes	preposició
ho	adverbi
gaudint	determinant possessiu
sempre	quantificador indefinit

17 A la frase del text de Roca «ja estan afectant la nostra salut», *la nostra salut és...*

- a) subjecte   b) complement directe   c) complement indirecte

Nom: ..... Data: .....

18 A l'oració «Els nutricionistes diuen que menjar no és el mateix que nodrir-se» identifica les funcions sintàctiques següents: subjecte, predicat, complement directe.

19 Substitueix per un pronom feble el complement directe de l'oració de l'activitat anterior.

20 A la frase del text «cuinar els ingredients de la manera més adequada per preservar -ne al màxim les propietats nutricionals», quin sintagma substitueix el pronom feble ne?

- a) les propietats nutricionals   b) de la manera més adequada   c) els ingredients

21 Substitueix els complements verbals subratllats en les oracions següents pels pronoms febles més adients.

- Els nutrients que el nostre organisme necessita per desenvolupar-se adequadament no es troben en qualsevol tipus d'aliment.
- Els nutricionistes diuen que menjar no és el mateix que nodrir-se.
- Ja estan afectant la nostra salut.
- Assaborint els aliments i gaudint del plat.

22 Anota al teu quadern totes les paraules del text que continguin un diftong. Assenyala els diftongs i classifica'ls en una taula com aquesta.

Diftongs decreixents	.....
Diftongs creixents	.....

23 Explica per quina raó les paraules següents no estan accentuades:

estan .....
vegada .....
claus .....

24 I ara explica per què aquestes sí que s'accentuen.

nutrició .....
és .....
experiència .....

25 Llegeix el text periodístic següent i respon les preguntes.

La UE obre la porta als transgènics

Desencalla un debat històric a Europa i deixa en mans dels estats prohibir-los o permetre'ls

ALBERT SOLÉ - Barcelona

Formalment, el Parlament Europeu es renta les mans en el tema dels cultius transgènics i deixa a criteri de cada estat la prohibició, però en el fons està obrint la porta a la possibilitat que es permetin. A més, els països que vulguin vetar els organismes genèticament modificats (OGM) al seu territori no podran fer servir arguments de salut, sinó que ho hauran de justificar al·legant causes com l'ordenació urbanística i territorial o l'impacte socioeconòmic. Malgrat això, la decisió de la UE també té la lectura contrària, ja que el sector de les empreses biotecnològiques, el lobi anomenat EuropaBio, critica que així es dona llicència als països «per prohibir productes sans autoritzats a Europa».

Ara, 14 gener 2015 [Text adaptat]

Nom: ..... Data: .....

— De quin subgènere periodístic es tracta?

- a) article d'opinió   b) notícia   c) crònica   d) entrevista

— Assenyala les parts que componen aquest text periodístic.

.....
.....

— Reescriu d'una manera més formal l'oració següent: «el Parlament Europeu es renta les mans en el tema dels cultius transgènics».

.....

— En el text apareix el mot *lobi*, que és una catalanització del terme anglès *lobby*. Tria entre les definicions següents la que et sembli correcta per a aquesta paraula.

- a) Cadena o conjunt d'establiments, de sucursals o d'agències que formen part d'un negoci.
b) Grup de persones influents que intenta activament de persuadir els poders públics, especialment els legisladors, perquè afavoreixin els seus interessos.

— Inventat un nou títol per a aquest text periodístic.

.....

26 Escribe un article d'opinió breu amb el títol «Menjar amb calma».

27 Digues quin és l'autor del segle xviii que escriu uns dietaris on explica detalls de la vida quotidiana de l'època, inclòs el menjar.

- a) Baldiri Reixac   b) Rafael d'Amat, baró de Maldà   c) Joan Ramis

28 Escribe un text d'unes 150 paraules como si fos el fragment d'un dietari, però situat al segle xxi. Ara ets tu qui viatja pels voltants de la teva localitat i vas observant les coses que passen, els costums, etc.

29 Llegeix amb atenció aquesta entrevista i respon les preguntes.

JOAN GRÀCIA, CARLES SANS I PACO MIR MEMBRES DE TRICICLE

Si fas riure, t'obvien les institucions

02/12/14 BARCELONA - JORDI BORDES

Trenta-cinc anys de companyia. Trenta-tres amb un trio d'actors estable. Una farmacèutica els va donar el nom que avui és internacionalment conegut. Seguiran fins als 40 anys en actiu, calculen. S'atenen al públic i lamenten no ser prou considerats pel sector i per les institucions pel fet de ser una companyia que triomfa amb el difícil gènere de la comèdia. El gest és el seu llenguatge. El gag, el seu idioma més intuïtiu, forjat amb l'ofici i l'observació.

Una entrevista a Tricicle ha de ser graciosa. Ho rebateu o ja us està bé no haver de donar l'opinió en política, societat...

Joan Gràcia (J.G.): Les entrevistes responen als interessos del mitjà que ens entrevista i de nosaltres per vendre més butaques. Conflueixen dos tipus d'interessos. I si ets un humorista i fas una entrevista estúpida, no complirà cap de les dues funcions. Hi ha humoristes que ho són a escena i a la seva vida i nosaltres som més actors còmics que fem riure al damunt d'un escenari. I no som tant divertits amb les entrevistes.

Carles Sans (C.S.): Personalment, no m'agrada massa aquest paper que s'atorga a l'actor com a persona pública per parlar del Bé i del Mal, simplement perquè ets actor. Nosaltres mateixos en algunes coses pensem igual, però en d'altres no podem donar una opinió única. Per això, sobretot en qüestions polítiques, les esquivem.

J.G.: Saps què passa, que sempre hem estat al marge de la política des de fa 35 anys, tot i tenir les nostres opinions personals. Hem estat al marge de la política i dels estaments polítics culturals, però, en canvi, hem estat molt a prop del públic.

Això és l'humor blanc, doncs, el de no voler entrar en política, ni en sexe... pensar per a un públic ben ampli, d'espectre i d'edats.

Paco Mir (P.M.): El nostre humor no és tan blanc com podria semblar. Sí que tenim un públic molt familiar. Oferim tants gags, més de 300 a cada espectacle, que n'hi ha per a tothom. A vegades l'humor blanc és sinònim de tonto i nosaltres no creiem que fem un humor tonto. Molts cops representar el més simple és el més difícil de fer.

[...]

Parlem d'escoles. I d'imitadors. Us han imitat a tot arreu. Teniu versions il·legals a arreu, a part del que consentiu, Clownic, no?

C.S.: Hem creat el nostre propi grup clon. Però tampoc et pensis que hi ha tants grups.

P.M.: L'únic grup flagrant va ser una companyia mexicana que els vam denunciar i, aparentment, van aturar l'activitat.

J.G.: A l'Estat espanyol hi ha diverses companyies que ells ens han dit clarament que els hem estat inspiradors. És el cas d'Yllana o d'Espasmo de Valladolid. On realment hem estat inspiradors ha estat en els spots televisius. Coses que estrenàvem en un espectacle i als 6 mesos ja eren gag per anuncis. Però és que el món de la creació i de l'art ja és habitual que un s'inspiri en un altre d'anterior. Com Picasso, que va voler inspirar-se en Velázquez... Tot sempre es retroalimenta.

C.S.: Hem comprovat fent càstings que això que sembla tan senzill, resulta que és complicat. N'hem trobat però que caben en els dits d'una mà.

[...]

Actueu perquè us ho passeu bé. Podríeu fer altres coses... És la clau, a més de l'èxit de públic

C.S.: És la nostra feina. Hi ha els 90 minuts de l'actuació (tot i que hi ha dies que et trobes millor o pitjor, dies que pagaries per no actuar: no pots fer com en una altra feina que truques i dius, «avui no vinc, que em trobo malament») que, si hi ha el públic habitual que respon, t'ho passes bé. Però el que envolta aquesta hora i mitja és el que ens pesa cada cop mes. Els viatges, els hotels, les llargues esperes... Setmanes i mesos...

[...]

Hi ha una biografia oficial del Tricicle? Perquè la premsa diem que ens n'engaltea unes quantes a cada roda de premsa... Com la història de com va conèixer *Forever young* o l'arrencada accidentada del trio actual. O de com va sortir el nom.

C.S.: La vam veure a Oslo, és cert.

P.M.: El nom es va decidir en una funció de Breda. S'ho va inventar una exnòvia del Carles.

C.S.: Ara és mare i farmacèutica per més dades. Això pot ajudar... Hem d'agradir que no ens van posar Triciclol o Triciclina, que sonaria molt més producte de farmàcia.

P.M.: El Tricicle el van formar, durant els dos primers anys, el Joan, el Carles i el Miquel Rimbau. Durant aquell temps, tots havíem fet substitucions: el món del mim era d'agermanament. Una setmana abans del primer festival de mim de Barcelona hi va haver una escissió: el Miquel va deixar-ho. Van trucar a un company i com que no el va agafar em van trucar a mi, que sí que em van trobar a casa.

I aquest que no va agafar el telèfon. Ara què hi diu?

C.S.: Un dia podem fer un monogràfic de Rafa del Cazo com a acte de desgreuge, pobre...

P.M.: El Llantiol marca una nova època al Tricicle perquè és quan ens lloguen un mes al trimestre. És quan comencem a ser mig professionals, abans eren actuacions puntuals en bateigs i comunions, podríem dir. Al Llantiol començàvem a les dotze de la nit i acabàvem a les tres de la matinada. Mentre, estudiàvem.

J.G.: Treballàvem 24 hores al dia.

Ara ja teniu vetades les vacances d'estiu, conseqüència d'aquests intensius de feina.

J.G.: Després d'*Slàstic*, al 1987, vam decidir que no treballaríem més per vacances. Vam fer 29 llocs diferents en 31 dies. I això conduint d'un lloc a un altre.

En aquests anys, més enllà de les actuacions, també us integreu a dues noves aventures, la del 3xtr3s i la de l'escola

Eòlia. Per què us hi embranqueu?

P.M.: Aglutinats pel mànager, que era Anexa, vam decidir, davant la dificultat de trobar teatres a Barcelona, que la millor opció era tenir un teatre llogat nostre i vam entrar al Victòria. Això va sumar nous problemes per programar...

J.G.: Després vam entrar també al Poliorama.

P.M.: Eòlia, de fa una dècada, de rebot ens hi apuntem. De tant en tant, hi fem alguna activitat. Ara, per exemple, preparam uns Pastorets que es representaran al Poliorama, era una mena de postgrau d'Eòlia.

Entrar a l'escola és una reacció al vostre olfacte que falta formació de mim?

P.M.: Som la companyia de mim més populars d'Espanya. Donem classes a l'Institut del Teatre? No. No s'entén com les institucions poden estar tant d'esquena a la gent que fa anys que estem a l'ofici. Mai ens han trucat per fer un curs o tallers...

C.S.: Hi ha una via institucional que a nosaltres no ens considera perquè ens dediquem a fer riure. Puc arribar a entendre que l'opinió popular sigui que els que fan drama sempre siguin més considerats que els que fan comèdia. És un debat de fa anys: tothom ha considerat sempre que fer comèdia és molt difícil, però són considerats més els actors de drama. Perquè la comèdia és més lleugera i el drama és una cosa més profunda. Però el que em sap greu és que aquesta opinió també la tinguin els professionals, els que saben de què va això. Amb tot el que diu el públic, no ens hi enfrontarem. Però no em lliga que aquesta opinió que la comèdia és una cosa menor també ho pensin els professionals. Segurament, per això, a les institucions no se'ns ha tingut en consideració.

Us hi identifiqueu, en vosaltres, de fa 35 anys?

C.S.: Fa cosa de dos anys volíem portar el Microteatro. Vam tenir moltes dificultats de normatives municipals. Perquè el finançament el teníem però havia de ser complint moltes normes.

I on ho volíeu fer?

C.S.: En un edifici de la Rambla Catalunya. Volíem fer una prova i veure com respirava la gent. I per això vam anar a l'Ajuntament.

J.G.: Volíem fer el mateix procés que a Madrid. A Madrid, van trobar un bordell que es tancava i el van ocupar tres setmanes aprofitant les festes de San Isidro. L'Ajuntament, que volia rehabilitar la zona, els va facilitar els permisos. Després els van deixar un local a un preu assequible per a una experiència d'aquest tipus. Doncs aquí va passar el contrari. Trobaven molt bona la idea però topàvem amb els tècnics municipals, que no ens ho deixaven fer perquè no hi havia sortida d'emergència, en cas d'incendi. És comprensible per una banda, però no ens van donar les claus per resoldre-ho. [...]

El Punt/Avui, 2 desembre 2014 [Text adaptat]

30 Assenyala de quin tipus d'entrevista es tracta i justifica la teva resposta.

- a) entrevista d'opinió   b) entrevista informativa   c) entrevista de personalitat

31 Identifica les parts de què consta aquesta entrevista al Tricicle.

.....
 .....

Nom: ..... Data: .....

32 Explica què és l'humor blanc i, per contraposició, que és l'humor negre.

.....

33 Què és el que més esgota als membres del Tricicle? Quina decisió van prendre al respecte?

.....

.....

34 Quina és la seva relació amb les institucions? Posa'n algun exemple concret i explica'l.

.....

.....

35 Què vol dir la frase de Carles Sans «no m'agrada massa aquest paper que s'atorga a l'actor com a persona pública per parlar del Bé i del Mal». Hi estàs d'acord?

.....

.....

36 Qui i on va posar el nom de Tricicle al grup format per Joan Gràcia, Carles Sans i Paco Mir?

.....

37 La popularitat del Tricicle ha tingut repercussions també en el terreny del teatre i de la creació artística en general. Explica-ho.

.....

.....

.....

38 Explica què és un manlleu i busca'n els següents a l'entrevista: cinc provinents de l'anglès (un d'ells sense catalanitzar) i un altre de l'italià.

.....

.....

.....

.....

39 La paraula *agermanament* ha estat formada per:

a) composició

b) parasíntesi

c) habilitació

— Raona la teva resposta.

.....

.....

40 En l'entrevista es parla de «fer comèdia» en sentit literal. Podries dir si existeix una frase feta amb aquestes mateixes paraules i quin significat té?

.....

.....

41 Torna a escriure la frase «Volíem veure com respirava la gent» (que apareix cap al final de l'entrevista) però amb un registre més formal.

.....

Nom: ..... Data: .....

42 Al text hi apareixen els quantificadors numerals següents escrits amb números. Escriu-los també amb lletres.

40 .....

300 .....

90 .....

24 .....

1 987 .....

29 .....

31 .....

43 A la frase «No m'agrada massa», *massa* és un...

a) substantiu

b) quantificador quantitatiu

c) adverb

44 Escriu un sinònim de cadascuna de les paraules següents de l'entrevista.

• conflueixen (*conflueixen dos tipus d'interessos*) .....

• esquivem (*qüestions polítiques les esquivem*) .....

• humorista (*si ets un humorista*) .....

• flagrant (*l'únic grup flagrant*) .....

• paper (*aquest paper que s'atorga a l'actor*) .....

45 En l'oració «El gest és el seu llenguatge», quina és la funció sintàctica del sintagma *el seu llenguatge*?

a) subjecte

b) atribut

c) complement de règim

46 «S'atenen al públic» és una oració de l'entrevista en què *al públic* fa la funció sintàctica de...

a) complement de règim

b) complement predicatiu

c) complement circumstancial

47 Creus que el teatre que fa Tricicle seria entès pel públic del segle XVI? Escriu la teva resposta en forma de text argumentatiu d'unes 200 paraules.